

SETMANARI CATALA
10 CENTIMS 10 número

José Cristina

De dijous á dijous

ALABAT sía Corpus, que fá 'l dia llarch; aquesta setmana no 'ns faltan pas assumptos per omplir aquesta crónica. Tindrà duas caras, com las barretinas de doble intent; l' una agradosa, ab flayre de primavera que fá la brotada, sempre escayenta y més hermosa cada any quan vè; que ab tot y estarne segurs de son retorn, l' anyorament ens fá semblar que triga .. y es que no n' es la hora encara. L' altra, ombrivola com boyrós jorn invernench, mostrará entre-mitj dels negres vels dels núvols, blavencas clapas del cel llumenós pe 'l pervenir.

* * *

Més que 'l nostre setmanari no surti dedicat á la política de cap mena, y que nosaltres com incrèdols que 'n som, peguém llenya á tort y á dret, sens mirament síans lícit pera una volta solzament, parlar en lloansa de la unió republicana, que en l' assamblea promoguda per la premsa del partit, ha nomenat son president, y director únich de las hostes republicanas al quin tocava per dret propi, al filòsoph eminent, en Nicolau Salmerón, patriarca del partit.

No 'n podían triar mellor, ni d' altra manera 'ls republicans pera portar avant sos designis, mereixent lloansas en Joseph Nakens, promotor de l' Assamblea, en Alfred Calderón, lo ferm y pulcre periodista que han agassatjat sos companys de Madrid y de provincias ab democrátich dinar en l' Hotel Peninsular, ahont entre-mitj dels parlaments de joya, per la unió dels republicans, han devallat de sos llabis patriótichs elevats conceptes y entendridors paragrafs, com aquell de son discurs en que ponderant la mida dels sacrificis fets per la causa republicana, diu que sols li manca vessar la sanch de las venas, que la llum de sos ulls ja l' ha donada casi be tota.

La postal de 'n Joaquim Costa es una altra nota remarcable del banquet que aném llohant y tant de bó y per molts anys conduheixi al partit republicá pe 'ls camins y dresseras que van á parar á la felicitat y renaixement de tota la terra espanyola, deslliurantla dels presents endogalaments, pe 'l camí de la descentralisació y autonomia provincial, dirigida per homens nets de tacas impuras, encomandadas pe 'ls mercats de l' aborridora conxorxa que 'ns aclapara.

Tal es la cara vermella y alegroya d' aquesta gorra frigia que 'ns voldríam veurer per plomall, al cim de la bandera de la terra.

* * *

La cara musca n' es lo paper tan trist com fá desde l' alt de son sitial, lo president del Govern senyor Silvéla, que ve á representar lo podrimaner dins del que viu enfangat fins al coll, lo partit conservador. May en Cánovas del Castillo, ni en Sagasta tampoch; superbíós l' un, deixat anar l' altre y poch aprensiu, haurían passat sens dimitir pe 'l

rebaixament que vol dir la crisis darrera, donant sortida del ministeri á n' en Villaverde, que n' era lo prestigi més gros dins de son partit; que n' representava, quan no mellor cosa, la formiga replegadora que ompla el graner d' istiu, pera tenir menjar pera l' hivern.

Ara tot se 'n ha anat al burdell: la voluntat d' un president que es responsable, la cohesió d' un partit, las nacionals conveniencias... tot, boca-terrosa, pera aguantarse un xich més; institucions que no 's poden discutir, esporuguidas pe 'ls mariners que demanan comprar barcos, pe 'ls generals que volen comprar més canóns, y per tants y tants empleyats que, bo y fent lo pinxo, rondinan y volen menjarse la nació, que mancada d' esma pera aporrinar santa brivalla, espera ab dalé la sortida del sol, quals resplandors apunta ja l' horitzó.

Ara, fora en Villaverde de son ministeri d' Hisenda, que ocupa un home de negocis (no cal dir res més) ja podrá tothom campar per allá ahont vulga, però movent disbauxas y propinantse bons sous, deixantne aixís assegurada la fidelitat d' altíssims personatjes, que, so'zament ab aytal condició, volen guardarla á son reyalme.

Qui 'n surt més guanyador de tots es en Maura, que fet ministre per forsa y esdevingut de cop y volta al partit conservador, podrá desenrotllar ben bé las sevas ideas vaticanistas, entronisant molt més fermas las institucions de visu religiós, sangoneras que 'ns xuclan la poca sang que 'ns corre per las venas y de las que n' es conreudor.

Y vet'aquí, com hem vingut á parar fent alabansas d' un home com en Villaverde, que 'n mereix tan pocas com funcionari públich; es ben cert lo ditxo: á la terra dels cegos, lo borni es rey.

* * *

Parlèm de casa. Ja ha retornat de la segona anada á Madrid l' arcalde de Barcelona Mossen Joseph Monegal, y ja cal que 'n prengui abono del carril, si vol que li surtin els comptes, perque es ben segur que aviat tindrà de tornarhi, tal com las cosas venen. Potser sí que 's podria fer d' arcalde de una ciutat que travessa las siscentas mil ánimas, de la Cort estant, y encara molt ben estalviarse l' agent de negocis que paga l' Ajuntament; però hi ha l' inconvenient de no poguer vigilar d' aprop els regidors, que aixís que 's quedan sols, fan molt poca bondat y mouhen soroll y escándol, encara que no fassin res más de mal y fet. Fá falta repartirlos quatre carmellets á son temps, al que 'n son bons minyons y quatre surras y al quarto fosch els rondinaires que cridan sempre.

Per aixó ha resonat fins aquí 'l cambi del Govern y se las promet mes felisas l' arcalde... arrufant lo nas lo governador Espinosa de los Monteros que ja n' ha presentat la dimissió de son encárrech, que poch lluhiments li ha donat, deixantnos tan ben guarnits com tots quan se 'n van y ab l' enramada de las vagas que ensorran la ciutat més hermosa de totas y que volen aclaprar sos enemichs.

* * *

Y prou per avuy.

CALIXTE PI Y XARAU.

LA VUYTADA

De vuytada *mee inguera*
pot titllarse d'improvis
la vuytada prop-passada
la que revistém aquí
per las moltas assambleas,
grans reunions ó bé *matinchs*
qu en nostre comtal recinte
s' han celebrat á desdir
donantse á coneixe espasas
en lo de xerrar bonich
que, com bolets, per tot surten
sa oratoria tots lluhint,
ó sa eloqüencia expontánea
de totas classes é istils,
per tots 'ls gustos y gastos
de tots tamany, grans y xichs,
fent públichs los seus discursos
que cad' un ha estat felís,
y proban que á Catalunya
tenim Castelars dels fins
que 'ls hi fan la competencia
homes de tots 'ls partits
y de totas las tendencias
y de tots colors, jo dich,
que fabrican 'ls discursos
com qui descapdella fil
d' una troca ben deixada
ó d' una madeixa, al crit
de sos ideals respectables
per son fóns, per sos instints.

Lo mitin de propaganda
societaria es lo camí
trassat á la classe obrera
que vagi per mals camins;
lo dels flequers es la guía
pe 'ls que del treball vivint,
volen fer festa 'ls diumenges
(que no hi há pas res que dir)
y reglamentar la feyna
(ja que hauria de sé aixís);
lo dels del blanqueig aspira
á emancipar, tots units,
dins del Dret que 'ls concedeixen
sos atributs y sos fins;
y hasta lo dels llibertaris

(que ha estat lo més atrevit)
obeheix á la defensa
dels desgraciats pera quins
es un' obra humanitaria
y de conciencia oferí 'ls
lo salvament que no 's nega
als náufrechs de més perill;
y, per fi, 'l catalanista
ab quants elements units
dintre de l' Autonomia
bogan per tots assolir
la reivindicació justa
del ben nostre Dret civil.
demostra que á Catalunya
l' amor patriótic es fill
de la convicció més ferma
(que jamay podrá morir)
tinguda per blanchs y negres,
republicans y carlins,
monárquichs, absolutistas
y federals dels d' en Pi,
moderats regionalistas
y *reconsagrats* dels vius. .
Mes com que aquet darrer mitin
del Tivoli, mos amichs,
té molta més importancia
de la que sembla, jo estich
que mereix passarn' revista
per separat y á aixó vinch:

* *

Quan un poble passa angunias
y penas en tots sentits
y es, lo que se 'n diu, un mártir
del Centralisme malehit
y dintre de sa desgracia
de son desespero en mitj,
té la abnegació complerta
de ferne cas ben omís
de sas intrigas políticas,
de propis amors mesquins,
de distancias de criteris,
de rancunias de partits;
y acobla las sevas forsas

devant del comú enemich
que atenta contra la vida
de sos drets ben adquirits,
de sas costums benehidas
de son pensar y sentir,
aqueix poble es un exemple
dels pobles tots oprimits
que aixugan las sevas llágrimas
y ofegan 'ls seus sospirs
s' aprestan prompte á la lluyta
dispost á venge ó morir,
es senyal de que té vida
per llarch temps, pesi als cacichs
que l' explotan y 'l fan corre
y 'l fan patir d' esperit.

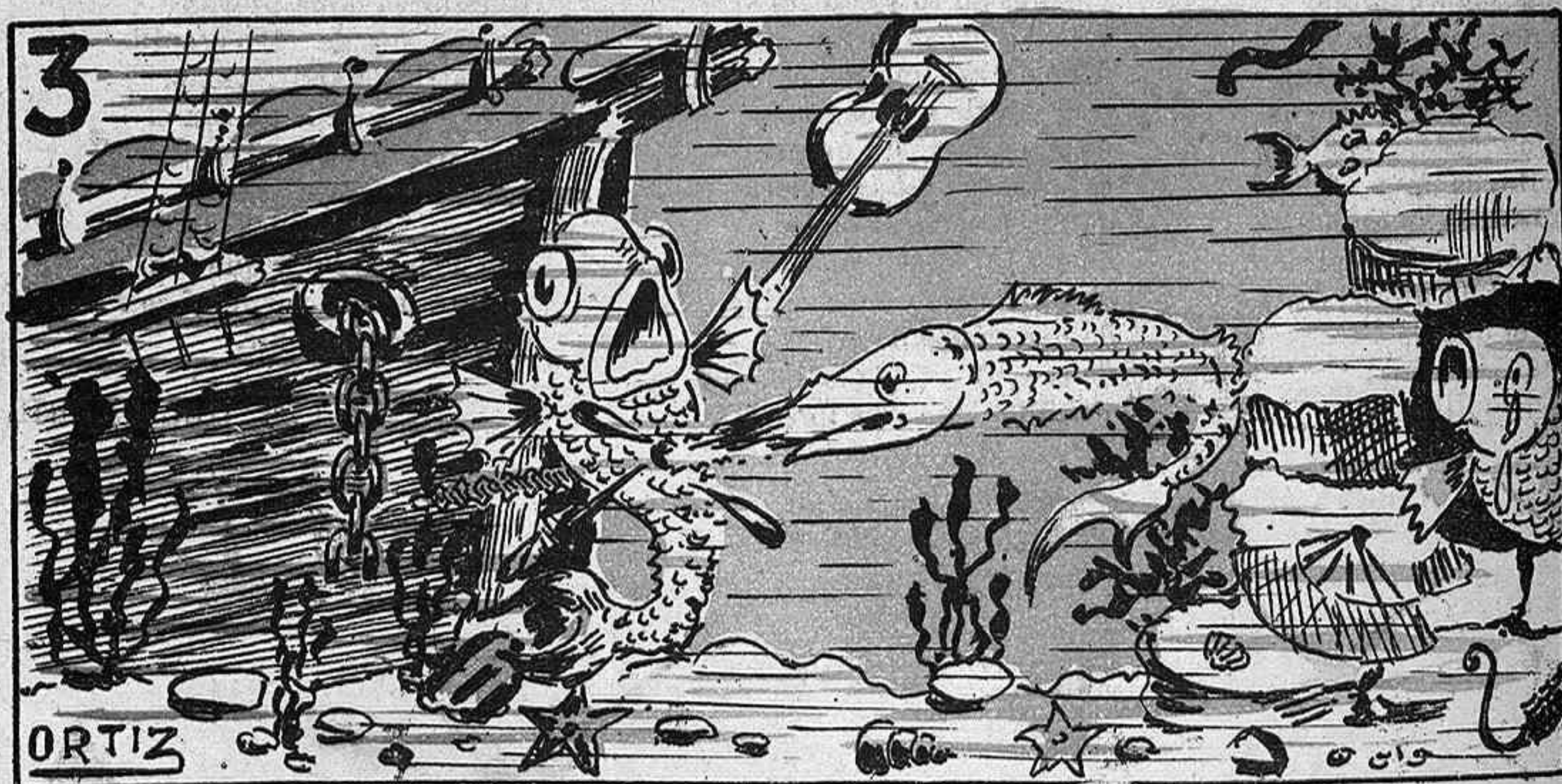
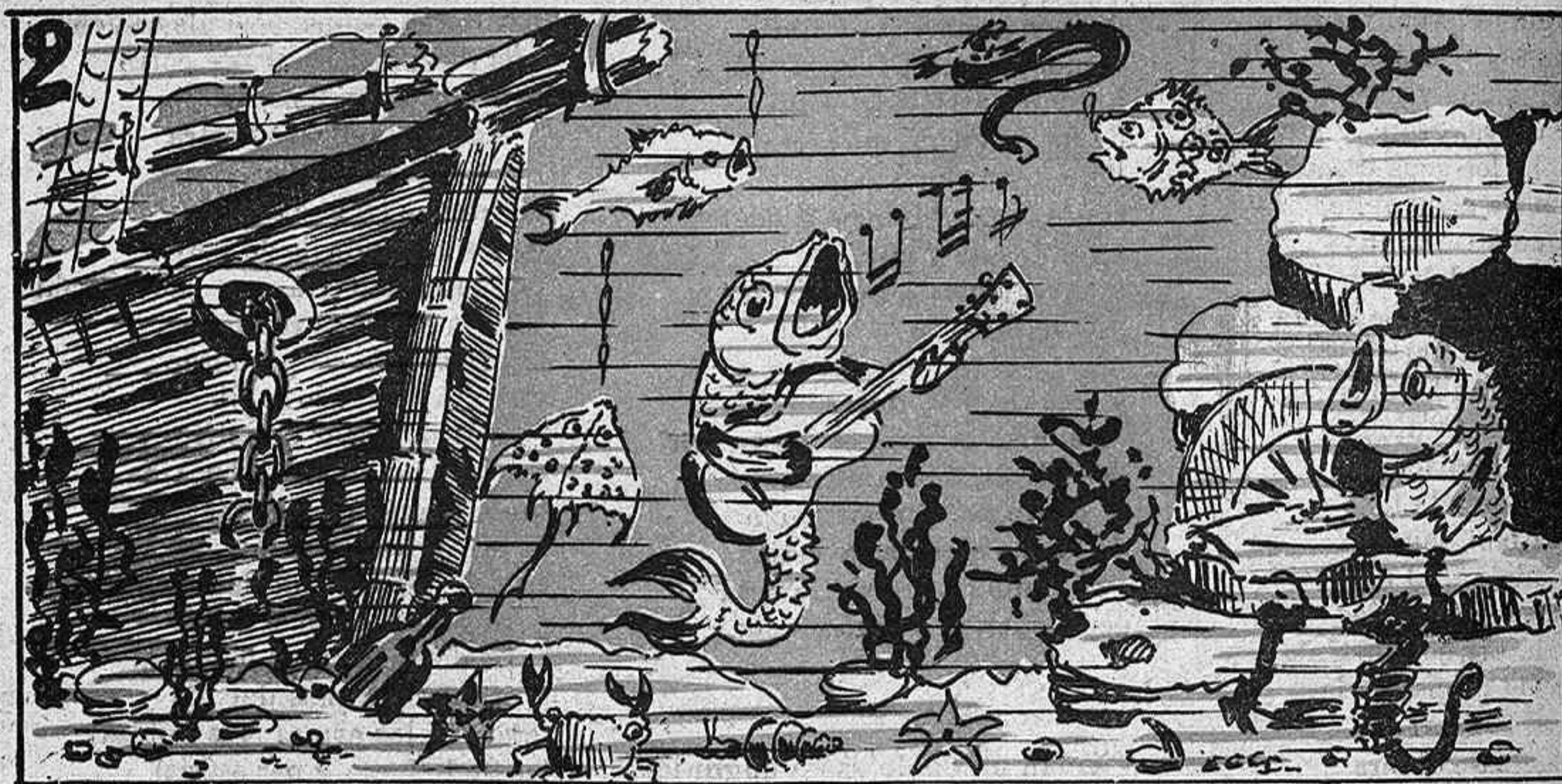
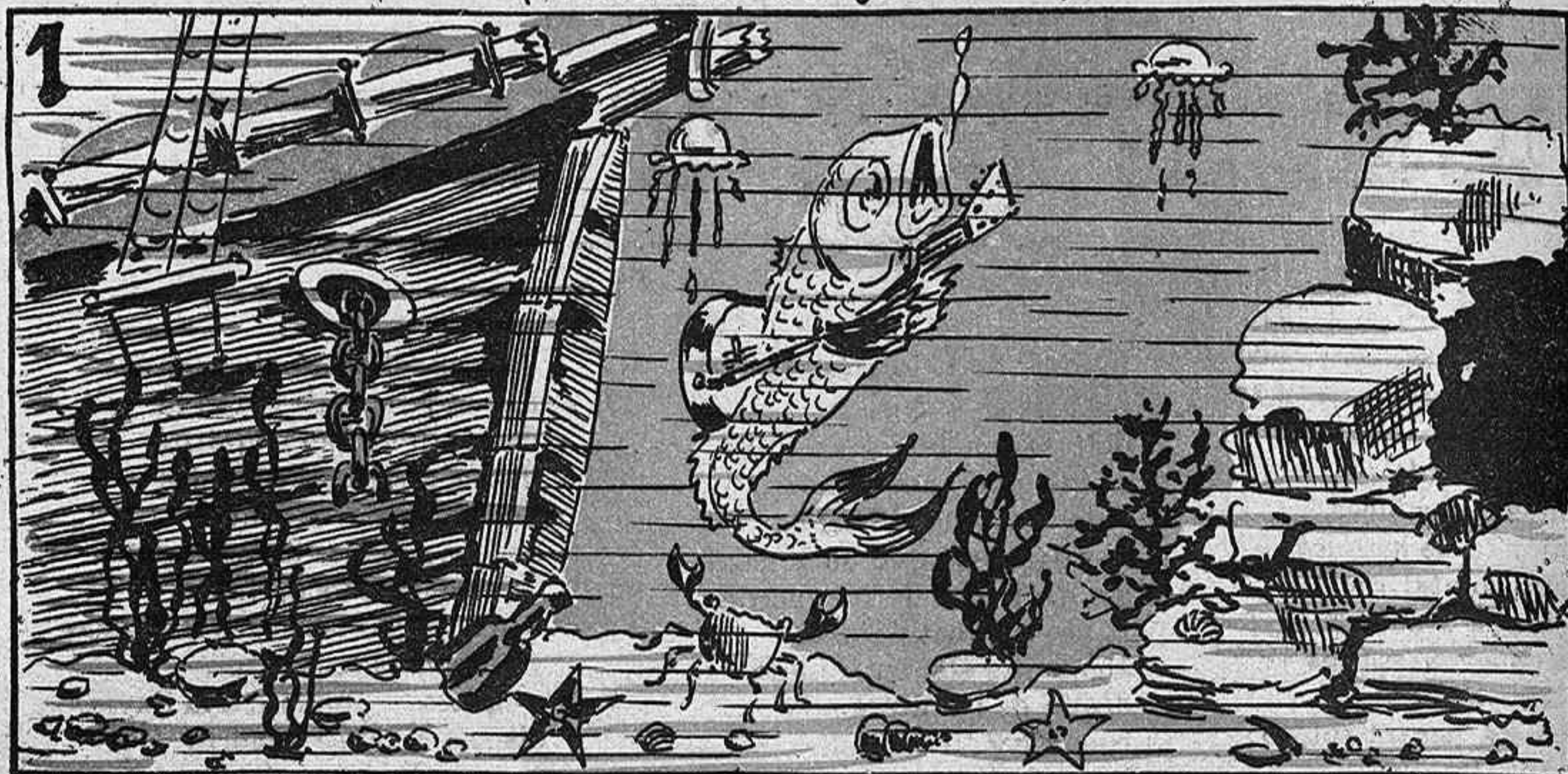
Aqueixa reflexió nostra
ens vá (parlant clar) venir
al veure com s' atestava
de gent aquell lloch, petit,
(siguent molt gran) per no cábrehi
tots 'ls catalans reunits
com un sol home per ferne
un acte dels més sublims
com es defensar la patria,
ans que tot, de certs butxins
que, després de maltractarla,
la martiritzan sovint
com si sigués molt dolenta
y volguessin que 's morís

La defensa siguié heróica;
y usant las armas del dir
(que son las armas més nobles)
las de llengua y per escrit)
Catalunya doná provas
un cop més de qu' es espill
de patrias martiritzadas,
y de que guarda en son si
lo tresor de sa noblesa
y sa grandesa d' esprit
que son las més ricas joyas,
que hem tingut y que tenim
y que tindrem per fer *frente*
á lo que puga venir.

PEPET DEL CARRIL

LA TOMASA
Un drama en lo fons del mar
 (Historieta de Quaresma).

1. Treu lo cap á la finestra,
 dolsa *peixa* del meu cor,
 y ascolta la cansó trista
 de ton gentil trovador.

2. Canta, canta, peix de l' áima,
 que 'l meu marit se 'n ha anat,
 y ascoltante 'm torno boja,
 com si may hagués aymat.

3. Y á lo millor del colóqui,
 arriba irat lo marit,
 (un peix d' espasa molt pillo)
 y á l' aymant travessa 'l pit.

Lo noy de la fruyta

De tan carregat que 'l porta
lo ram s' arriba á blincar,
¡Vulga Deu qu' avants de Pascua
lo pés li arrivi á trencar!

LAS BANYAS DEL DIABLO

SATANÁS determiná casarse. 'S veu que l' home s' havia aburrit d' estar sol y va fer un cop de banyas. Aquella vida tan arrossegada que de sigles ensá duya, dedicat continuament al negoci, ja no tenia atractius pera ell ¡Tot arriba á cansar á n' aquell mon! Y no vegí mes objecte per esser felís que l' amor. Pro quan fou á lo de buscar dona foren els bussilis. Per molt que va registrar sos dominis no 'n trová cap que li fés lo pès; totas li quitavan. Las qu' anavan á raure allí ja no eran bonas ni pel drapayre: las unas lletjas y carregadas de vicis, las otras vellotas, sense cap pel... á la llengua. Decididament no hi havia allí lo que buscava.

Y abandoná son trono, prengué la maleta y va venir-se'n cap aquí á la terra. Era 'l primer cop que feya semblant cosa (puig de fer provisió d' ánimas ja se 'n cuydavan els seus treballadors), pro l' assumpto ja s' ho valia, qu' ab aixó de casarse s' hí ha de anar ab peus de... porch, ja que 's per tota la vida que, segons m' han dit, per 'llá á l' infern es bastant llarga.

D' un bot va plantarse á Italia. Las italianas van entussiasmarlo. Ja estava mitj decidit per una, pro quan va sapiguer que sa mare havia tingut vinticinch criaturas, com si 'n fés colecció, va fugir horroritzat.

D' un segón bot va caure á Paris. Ho examiná tot, contemplá detingudament las donas, pro al notar qu' aquella hermosura era sols ideal, puig totas duyan la cara estucada y que sabían mes lletra menuda qu' un que no 'n sapigués tanta, va tocar pirandó.

Volía visitar la Russia, pro no hi pogué arribar puig allí fa molt de fret y ell s' havia descuydat d' endursen la capa.

Y va venir á Espanya, la patria de la tranquil·tat y dels bons aliments... pe 'ls que manan. Las andalussas li feren perdre la xaveta. Alló, alló eran donas, ja no 'n volia d' otras. Sols va trovals'hi un defecte: portavan massa llana. Més de quatre voltas tingué d' ascoltarse allo de *ruca el infierno, brame etc.* y va sentirse corprés d' indignació; pro una miradeta d' aquellas ninfas ja 'l calmava al instant. Després d' haver fet tría, va trovar la seva, una morena ab un mirar tan expressiu que 't feya remoure totas las tripas de satisfacció. Y sense demanarli la má á ne 'l seu pare se la va endur á casa seva.

Tota sa cort estava esperantlo á la porta puig á la quienta ja 'l van veure venir. Entre 'ls de la casa regnava inmensa alegria y li feren una serenata, mentres ell tot joyós, va fer sa entrada triomfal, portant entre sos brassos lo cos inanimat de la seva morena. Tothom va vítoejar á sa futura reyna.

Satanás entrá dintre 'l seu quarto seguit de tots sos súbdits, mes á una senyal seva tothom va anarsen. Un cop sol, va posar un xich de rapé al nás de la seva estimada que 's va despertar fent un llarch estornut.

—¿Ahont estich—digué atontada—ahont estich, Mossèn Tiberi?

—Deixat de Mosséns y de Tiberis—li respongué Satanás—Estás entre gent de bé.

—Pro ¿ahont es aquí?

—Aquí es l' infern.

—¡Jesús, María y Joseph!

—¡Rediable! ¿Qué es aixó? ¡Cuydado ab lo renegar!

—¡Ay! ¡Jo 'm moriré de desesperació!

—No tinguis por. Aquí no hi ha costum de morir-se. Jo ja fá la mar de sigles que hi estich y encara no m' hi mort may.

—Senyor—feu ella agenollantse,—feume pujar allá dalt; jo us ho prego.

—Es inútil.

—Pró ..—digué plorosa.

—Prou; jo m' entench. Vull que siguis la meva costella.

—¿Que se 'm voléu menjar?

—Vull dir que 't casis ab mi.

Ella va callar. Satanás li preguntá:

—¿Cóm te dius?

—Pura.

—Ell va fer un salt d' alegría. Després continuá:

—¿Quánts anys tens?

—Quinze.

—¡Ole ya!

Aqueix crit deshonest y foraster—com diu en Rusiñol—lo devia haver après en son viatge. Ab la vista amorosa va mirarla á n' ella, que ja no plorava. Lo d' esser reyna va entussiasmarla y accedí de molta gana.

Als quinze días ja eran casats.

Els primers mesos tot va anar be. Ell era un marit modelo y ella 's considerava felís. Prò los tiempos cambean, com va dir no sé qui; y al poch temps lo Satanás carinyós y dócil va tornarse en lo Satanás de sempre: carregat de malhumor, imperiós y déspota. Als petóns varen seguir las pallissas, á las amoretas els renechs més cargolats. ¡No s' hi podia estar!

Casualment alashoras hi havia un dimoni atrevit que va comensar á ferli l' amor á n' ella. Un jorn se llensá rendit als seus peus, y la Pura, aborrida del seu marit, accedí al instant, creyent que aquella passió la faria ditxosa.

Y va passar algún temps que l' aymant parella vá entregarse á las delicias del amor.

Pró un jorn l' Espia-Dimonis, secretari de Satanás, que 's veu que ho havia filat tot, va enterar al marit de la seva desgracia.

—Sí,—va dirli;—us enganya.

—¡La Pura!...

—Ja fa temps que no ho es. Jo crech que no li heu coneguda may, puig, segóns noticias, allá á la terra ja va tenir un desliç ab un torero.

Satanás va quedar fret, lo qual es molt extraordinari.

—¡Vols dir!...—exclamá.

—Aixó no es tot encara—continuá l' Espia-Dimonis.—Aquí mateix ella y en Qua-llarga s' entretenen fentse caricias.

—¡Cóm!...

—Y aqueix no es l' únich. També reb visitas de 'n Rata Pinyada y 'n Camas Tortas.

Satanás quedá aterrat. De sopte s' alsà, llensá un

bràmul que feu tremolar tot l' infern com un gos que té fret, y se 'n va anar irat á la seva arcoba.

D' allí n' eixia la més embaumadora flayre, que convidava al amor.

Al entrar va trovar á la Pura recolzada á una otomana. Sens dupte esperava al seu aymant.

—¡Adúltera! —va cridar ab veu de tró.—¡Ho sé tot!

—¿Qué sabs, vejám?

—Sé que m' enganyas, que 'm robas l' honor, que 'm...

Ella se 'l contemplá un instant somriguent; després digué, esclatant en forta riallada:

—¿D' aixó t' admiras? ¡Si es lo més natural!

—¿Qué?...

—Sí, home. Que vens á parlar d' honor y no veus que sempre has dut banyas.

Ell va tocar-se 'l front y callá; després mormolá abatut.

—¡Es veritat! No me 'n havia adonat may.

ANTONI CANTALLOPS.

PENSAMENTS

Els enemichs de la dona, son lo mirall y la moneda.

La dona en mans del home, es com un manuscrit en mans d' un xicot, quan encare no l' ha pogut estudiar tot, se li fa vell.

* *

De las donas mal parlas á tot hora
dihent mil disbarats,
¿quí pots sé tú, si parlas mal del sexo
que la vida t' ha dat?

Segons hi exp'imentat moltas vegadas
l' amor fa igual que 'l foch
cremant igual. deixa la cals molt blanca
y molt negre 'l carbó.
Hi há qui ab igual amor troba la ditxa
¡altres la perdició!

Quan veig una velleta, sempre penso
que jove com jo ha estat
y m' inspira respecte porque observo
en ella 'l meu mirall.

ROSETA SERRA.

LOS BESOS

Quan jo festejava, los bésos trovava
mes dolgos que mel,
molts ferne volía, frisava y patia
perque 'l cor tenia
ardént com las flamas, morintme de anhél
Un cop casats forem los besos que 'ns feyem
per mí no tenian ja aquella dolgor,
no obstant me saciavan la set que tenia
del líquit d' amor
Mes, ¡ay! als pochos mesos, trovava los bésos,
amarchs mes que fél
y sols de pensarhi, tenia desvari;
¡eran mon calvari!
perque 'l cor tenia glassat com lo gel.

JOSEPH VILÁ ORTONOBES.

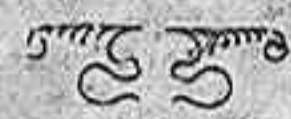
Espurnas

LA DONA

Cada vegada que penso
quin te de ser el meu pervindre,
no mes veig tragerias, penas,
tristesas, planys y fatigas.

Hi ha home que té á sa esposa
com un moble ó bé un ob ecte,
sens pensá que ten m cor
y que sentím més qu' ells senten.

FRANCISCA USTRELL.

Cantarellas

De las més bonicas ets:
ulls angelicals cor tendre;
ta mare diu que vals molt.
Ja 's coneix que t' ha de vendre.

Repasant en ma memoria
sols part de lo que m tens dit,
se 'n podria escriure un llibre
no més del que t' has desdit.

De fadrins, som á la gloria;
als llims, si fem tractament;
prometatge, es purgatori,
y es infern lo casament.

Dius que serém molt felissos,
si tu ets meva y jo so teu;
y jo ho crech tal com indicas,
mentrés no parlis de creu.

Al devant de casa teva,
hi ha un casal deshabitat,
festejant me dius que 'l llogui
y jo hi veig un llás parat.

T' ho prens del tot malament
que no 't vulgui porque ets pobra;
l' únich que 'm fa detenir,
es la por de tenir sogra.

Sé que has dit qu' estás joyosa,
pel molt que jo penso en tú;
si tots los fadrins m' igualan,
creu que no hi pensa ningú.

Ma promesa ho puch ben dir
es de las noyas mes macas;
y jo me la estimo tant,
com son vuydas mas butxacas.

BATANER DE MANLLEU.

Ab rams, palmas y palmóns,
de desgracias carregats,
y guarrits sols ab cansóns,
orgas y bonas rahóns,
se 'ns presentan tots plegats.

Nostre retrato

Publiquém avuy en la primera página del present número lo retrato de

DONYA INES CRISTINA

distingida actriu

que ocupa lo primer lloch en la Companyia del eminent actor italiá Sr. Zacconi y que tant per son talent, esmerada dicció y elegancia en la presentació de personatjes, mereix posarse al nivell de las celebritats en son género que han visitat nostres teatros y que continuament fan giras artísticas á Europa y América.

TEATROS

PRINCIPAL

Ab las funcions del diumenge passat, se despedí del degá de nostres teatros la eminent actriu espanyola Sra. Tubau junt ab sa companyia, haventse posat en escena la obra de Sardou *Thermidor* que com en passadas temporadas, hi lograren grans aplausos tots los actors, y en particular la distingida actriu, que ja es sabut desempenya á la perfecció lo difícil paper de Fabiana.

Lo día anterior, dita actriu, dongué son benefici ab la esmentada obra, y durant la funció se pogué convencer de las moltas simpatias que té captadas entre nosaltres, ja que además de sentirse aplaudida frenéticamente se vejé obsequiada ab nombrosos regalos.

Se diu que ara aquest teatro estará tancat alguns días y que se reinaugurará passat Pasqua ab dugas companyias francesas que ho serán la de Porte-Saint-Martin y la del Odeon (abduas de París) y en la que hi figura en aquesta última lo célebre Coquelin.

LICEO

Si han publicat las llistas de lo personal de la gran companyia de ópera italiana de *primissimo cartello* pera la temporada de Primavera y en la que hi figuran com á mestres, los Srs. Colonne, Conti y Marin; tiples dramáticas: las Sras Carrera, Giudice y Pandolfini; tiple lleugera: la Srta. Lopeteghi contralts: las Sras. Borlinetto y Mazucchi; tenors: Srs. Biel, Vaccari y Zeni; barítonos: Srs. Angelini, Blanchart, Giordani y Mentasti; baixos: Srs. Perelló y Rossato.

Encara que la série de funcions es solament de 20, en lo transcurs de la temporada, promet lo Sr. Bernis donarnos á coneixer la ópera *Adriana Lecouvreur*, posantse además *L' Africana*, *Tristan è Isotte*, *La Bohème* y *Der Freyhuütz*.

Mes triat repertori es impossible.

NOVETATS

Cav. ERMETE ZACCONI

Res a discrezione y *L' invincibile* son las dugas obras novas que 'ns ha donat á coneixer l' eminent Zacconi y encara que son abduas de las mes fluixas de son repertori, han donat nova ocasió pera demostrar las rellevants qualitats del célebre artista, sentintse continuament aplaudit.

Ha participat del exit, la Sra. Cristina que l' acompanya molt dignament en totas las obras, rivalisant ab ell en algunas com sucseheix en *La bisbética domata* que n' ha fet tan bella creació la Sra. Cristina de la protagonista, que duptém se 'ns borri més de la memoria.

Tocan á son terme las funcions de tan important companyia, ja que diumenje proxim, tindrà lloch la de despido.

CATALUNYA (Eldorado)

Piquito de oro s' intitula la sarsuela estrenada darrement, y es un quadret ben fet de costums malaguenyas, molt mes estimable en sa part literaria, qu' en la musical, pero recorda massa á *La buena sombra* dels jermans Quintero.

Lo pintoresch tipo del jove peixater de la terra, xarrayre y vincladís, es apuntat ab gracia y finura y 'l fá ben fet la senyoreta Martí.

La part musical es molt desgraciada per part de tothom qu' hi pren part y 'ls autors Anton Sanz y mestres Barrera y Guervós, han sigut més infortunats de lo que 's mereixia son treball, qu' hauria lluhit bon xich mes si l' execució correspongués á la bondat de l' obra, qu' ara com ara, tot just pot passar.

TIVOLI

Per primera vegada en aquest teatro, dissapte passat se posá en escena la ópera de Ponchielli *La Gioconda*, que per la valua dels artistas que devían desempenyarla s' esperava de la mateixa una notable execució com aixís resultá.

De la protagonista n' estava encarregada la Sra. Giudice, que un cop més patentisá sas extraordinarias facultats artísticas de manera que son treball se feu digne competidor de las artistas célebres que l' han precedit en nostre Liceo y que ab *La Gioconda*, hi havían lograt una reputació.

Molt bé la Sra. Longhi, y los Srs. Gnaccarini; molt discret lo tenor Rambaldi y sols passable lo baix Sr. Sorigi, si bé hem de confesar que son *rôle* presta poch á lluhiment.

Nota bene: ¿No podría la Empresa d' aquest teatro, fer compendre á certs abonats á palcos de la esquerra, que refrenin sos impetus ab sas intemperancias y bromas de mal género y se convensin de que están en un teatro y no en lo *Trianon*?

Si ho lograva, los concurrents á butacas li agrahirian, y si no, creyem que dintre poch, ningú voldrá assentarse en la esquerra de la platea.

GRAN-VIA

La *Estrella* Monterde, ha sigut de tan poca potencia, que á las tres impresions ja s' ha cridat á *andana*, retirantse per lo foro y deixant altra vegada la porta franca á la Belen, que de nou obté l' entusiasme del public ab las dansas *sui generis*.

La companyia lírica, ha suferit alguna modificació entranthi la Sta. Leon que si bé declama malament, canta... pitjor y lo Sr. Casas en substitució del Sr. Bergés, haventse notat una baixa en lo desempenyo de las obras.

Pera ahir estava anunciat l' estreno de una semi-revista titulada *S. M. el buen gusto*, original dels autors de *La gran juerga*.

CIRCOL ARTISTICH

Lo dijous passat, va donar lo concert de sa propia música, lo mestre Guiteras mestre de la Banda de la Casa Provincial de Caritat qu' hi prengué part, ab col·laboració de sa distingida esposa Na Eugenia Dachs y la tiple senyoreta Pilar Rabella.

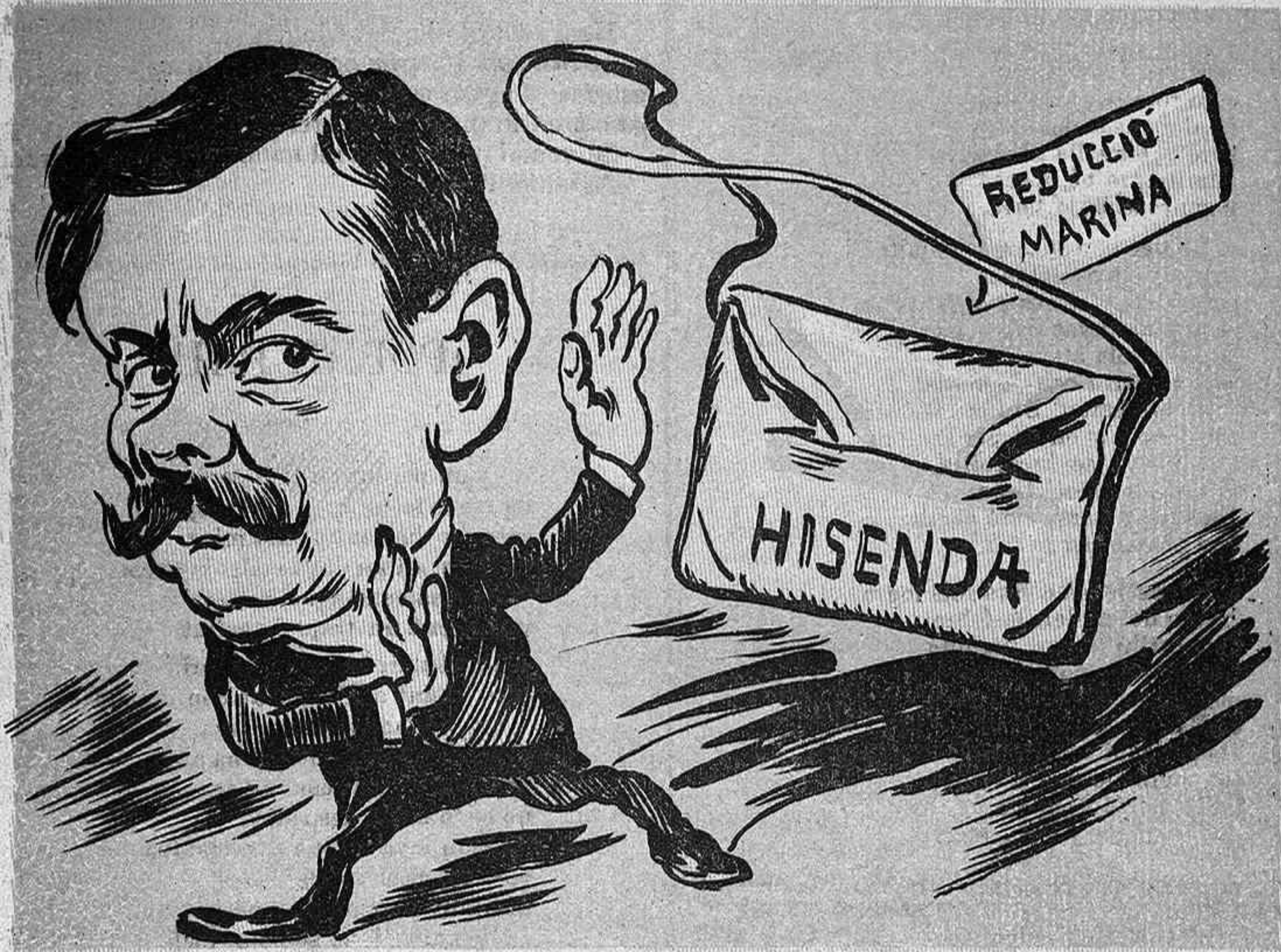
A la quienta, va dir quatre paraulas d' *introit* n' Anton Busquets y Punset y contém que tothom ho va fer bé, com es de costum en els concerts qu' organisa 'l mestre Guiteras y qu' altrás voltas hem sentit.

Lo de referencia, no ho poguerem fer, malgrat l' atenta invitació del mestre, per la gran gentada qu' omplia 'l local, esquifit de tan dolentas condicions per ferhi música que més valdria que 'l destinessin per enmagatzemar fardos d' empresa, ó altres mercaderias.

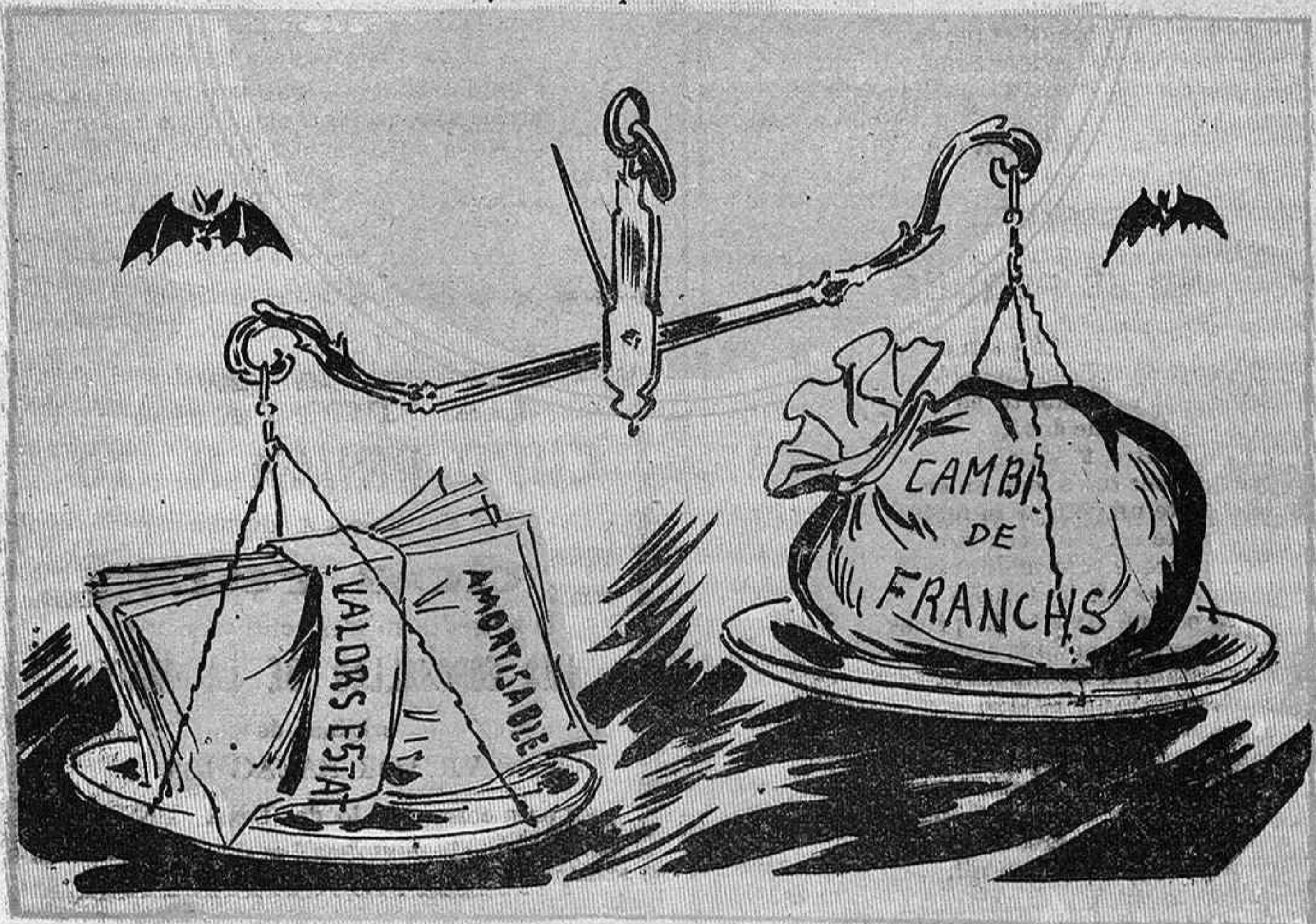
UN COMICH RETIRAT

LA TOMASA

La Crissis

—¿No voléu economías?...
¡donchs aquí teniu aixó!

Y mentres els cambis pujan
la bolsa va enterrant morts.

Campanadas

Molt nos plau, que alguns jutjes municipals, s' hagin recordat de que la llei 'ls autorisa pera perseguir y castigar las sofisticacions dels aliments y l' incumpliment de certas prescripcions, com la veda de la cassa durant un determinat nombre de mesos.

Peró d' aixó á molestar als vehins, ab la sombra més dolenta, hi ha molta distancia.

Nos referim al fet, relatat per algún periódich local, consistent en haverse presentat á un *colmado* un senyor jutje, qui decomisá unas perdius escabetxadas per la rahó de trovarnos ara en época de veda, com si ditas perdius no haguessin pogut ser cassadas en fetxa en que fós permesa la cassa.

Creyém que si aquets funcionaris volen donarsen la pena, no tindrán necessitat d' esbrinar en quina época foren mortas las perdius escabetxadas, sino que podrán trovarne que 'l dia avans encara volavan pe 'l bosch.

Y si no volen molestarse per las perdius, no 's molestin, porque hi ha cosas més importants á que dedicarse, ja que las perdius es un menjar sols per las bossas privilegiadas.

Lo senyor Buxó es un *pájaro* que 's pert de vista.

La seva opinió franca y leal, en lo bullit de la no aprobació dels pressupostos municipals pe 'l Gobernador de la Provincia y R. D. de ordenació de pagos, ha sigut la següent:

«Procedeix no pagar á ningú y deixar cessants á tots los empleats,»

¡Ara vegi, don Arcis! ¿Vol dir que no hauria sigut preferible que l' A untament, justament ofés hagués presentat la dimissió á que 's llensés al carrer á empleats que han envellit en la Casa Gran?

¿Es que 's buscava que *á río revuelto* hi hagués ganancia de pescadors?

¿Es que 's volia despatxar als empleats pera un cop arreglat el conflicte encabir al Municipi á la colla de dropos que s' arrossegan pe 'ls cassinos, picant la esquena de qui pot donar credencials?

¡Qué 'n son de pillos los gats!

Crida aquets dias l' atenció en la colecció zoológica del *Parque*, un espectacle curiós.

Fá poch dias morí una cabra de dita colecció, al donar á llum á tres xamosos cabridets, y com qu' en lo Parque no hi havia cap mes cabra en disposició d' alletar als petits, lo director de la colecció Sr. Darder, rivalisant ab la mare mes carinyosa, resolgué criá als tres cabridets ab biberón, y aixís ho feu.

Proposém al Ajuntament, que per premiar al esmentat Director, li expedeixi un nomenament de *dida municipal*.

Los vehins d' un trajecte del carrer de Muntaner, son de lo més cándido que puga trovarse.

¿Figúrinse que l' altre dia 's queixaren de que 'l vigilant que ells pagan, en lloch d' estar ull alerta se 'n anés á fé 'l tresillo en cafetins y tabernas!

¡Santa ignocencia!

¿Qué no s' han enterat de alguns robos escandalosos efectuats en punts molt céntrichs d' aquesta ciutat?

¿No 's recordan també del robo de la estatua del monument á n' en Rius y Taulet?

¿Y donchs?...

Aixó vol dir, que si be hi ha escepcions molt honrosas, existeixen *vigilants* convensuts de que la seva missió no es altre que *vigilar*... que no 'ls vegin dormint.

La *campanada* que publicarem la setmana passada referintnos á una carta que respecte del *catalanisme* ns' havia remés un volgut suscriptor, ha produhit l' envió d' un altra carta firmada per un senyor, amic particular, á qui no tinguerem intenció de dirigirnos ab nostra campanada.

Siga com vulga hem prés bona nota d' aquet nou document, y acceptant com á certa la manifestació en ell consignada de que la majoria dels catalanistas preferirian la república á la monarquia, no tenim inconvenient en ajudar sas gestions desde las columnas del nostre periódich.

Peró, malgrat certas afirmacions, creyém encare qu' aquet moviment ha tingut fins ara marcat esperit reaccionari.

Lo que hi há en lo fons d' aquesta qüestió, es que 'ls catalanistas de bona fé han comprés qu' ab determinats elements anavan á son descrédit, y han fet un cambi de frente.

No serém nosaltres 'ls que censurém á qui esmeni un error y si verdaderament volen anar pe 'l bon camí, serém los primers en exclamar: ¡Ben vinguts sían!

L' altre dia llegiam qu' un elevat personatge, per la setmana Santa, rentaria, com cad' any los peus á dotze pobres.

Aquesta parodia de l' acte humilment realisat per Jesús, no sabém encara si 'ns fa gracia ó fástich.

¡Quants voldrian plorar ab los ulls d' aquets pobres que veuran sos peus *rentats* per mans distingidas!

Ab aixó passa com ab tot lo d' Espanya: fer veure que 's fá y no fer res.

Perque, no 's en cápiga dupte, no hi haurá tals pobres ni tals peus bruts.

Aixó es sols la manera de deslumbrarnos rentantnos, no 'ls peus, sino la cara ab un drap brut.

Es una de las moltas mentidas *históricas*.

Dilluns sorti lo primer número del diari *La Tribuna*, á qui desitjém llarchs anys de vida y no duptém li será próspera si segueix lo criteri de ser *independent* com 'ns anuncia.

De moment se diu que té carácter polítich y está inspirat ab la *doctrina* de 'n Canalejas.

Ja 'ns es un xich simpátich, però á ser certa sa bandería, no vejém pugui sostenir lo criteri de independent.

CORRESPONDENCIA

Frederich Canut: No pot adquirirse d' altre módo que comprant los números del periódich en que fou publicada.—A. B. R.: La seva *intima* resulta una mica vaga.—S. Brugués: Bé, y gracias.—Albertet de Vilafranca: Aniran alguns cantars.—Ferrán Anquisi: He transmés son encàrrech al Administrador.—Rampells: anirá.—B. Güell: Id.—Homedes Mundo: Id. J. Ribas: Id.—Pep Dents: Está molt bé. J. Fanals: Llástima qu' aquets fanals no l' iluminin lo cervell.—J. P. Q.; *Ólvech* y *rónech* no han sigut may consonants. ¿Que no repassa lo qu' escriu?—Pepito C.: La l' arga es dolenta, pero la curta es... detestable.—R. Torrents: Mirarém de complaurel.

LITOGRAFIA BARCELONESA

SANT RAMÓN, 6. - BARCELONA

UN ALTRE GOBERNADOR CAYGUT

LO NOU MINISTRE D' HISENDA

